

ĀRVALSTU TALANTU PIESAISTE ViA:

Ārvalstu studentu piesaiste kā resurss uzņēmējiem
un reģiona attīstībai

Valmiera, 28.11.2025

Mārīte Balanuka,
Starptautiskās Sadarbības
grupas vadītāja,
Starptautisko projektu
vadītāja
marite.balanuka@va.lv
Beāte Velpe, Starptautisko
studentu piesaistes eksperte
beate.velpe@va.lv

Fakti un skaitļi

1

Koledžas studiju
programma

2

Fakultātes

1

Zinātnes
institūts

8

Atbalsta
struktūrvienības

7

Maģistrantūras studiju
programmas

~ 130
Darbinieki

2

Doktorantūras studiju
programmas

~600
Studenti

PIRMĀ LĪMEŅA AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

Ilgtermiņu ēku
būvniecība

DOKTORANTŪR AS STUDIJS

Sociotehnisko sistēmu
modelēšana
Ekonomika un bizness

BAKALAURS

Mehatronika
Biznesa vadība
Informācijas tehnoloģijas
Komunikācija un sabiedriskās
attiecības
Mediju studijas un žurnālistika
Tūrisma organizācija un vadība

MAĢISTRS

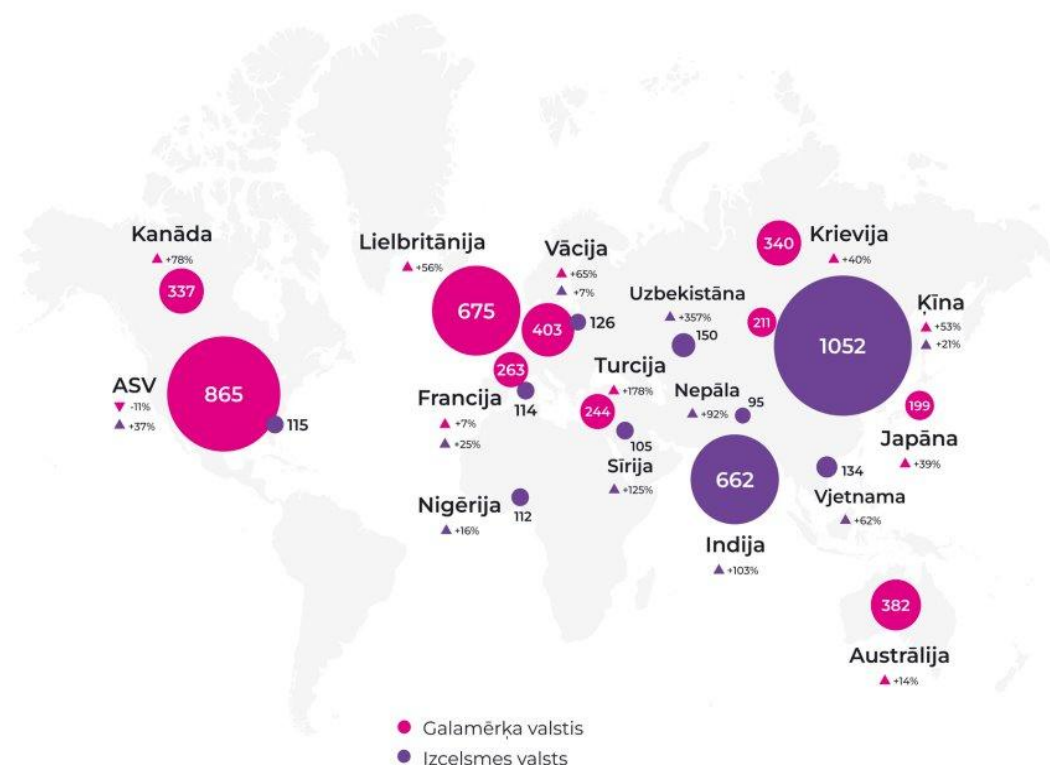
Biznesa vides vadība
Kiberdrošības inženierija
Virtuālā realitāte un viedās tehnoloģijas
Mediju un informācijas pratība
Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība
Tūrisma stratēģiskā vadība
konkurētspējai

Pasaules, Baltijas valstu un Latvijas konteksts

Pasaulē starptautisko studentu skaits pieaug (2022: ~6,9 milj.).

Lielie tirgi (ASV, Kanāda, UK, Austrālija) ievieš ierobežojumus → studenti meklē alternatīvas.

Eiropā pieaug studiju programmu angļu valodā skaits, bet pastāv mājokļu un migrācijas ierobežojumu problēmas.

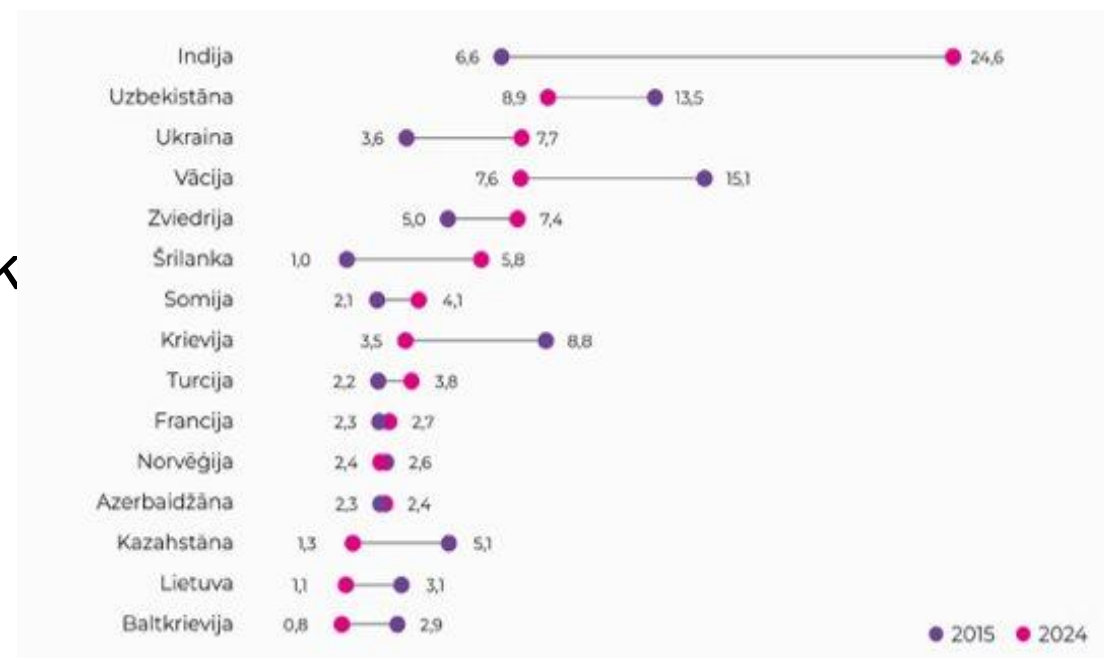
1. attēls: Top-10 starptautisko studentu galamērķa un izcelsmes valstis 2022. gadā (studentu skaits tūkstošos un izmaiņas % salīdzinājumā ar 2016. gadu) **(Auers, Kraulis, & Spuriņš, 2025)**

Pasaules, Baltijas valstu un Latvijas konteksts

Latvija ir līdere Baltijā ārvalstu studentu piesaistē (14% no visiem studentiem).

Baltijas valstu situācija ārvalstu studentu piesaistē

- Augsta konkurence Baltijā → studenti mobilāk
- Latvija kā strauji augošs izglītības eksporta spēlētājs
- TOP konkurenti: ASV, Kanāda, Austrālija, Lielbritānija + Skandināvija, Nīderlande

3. attēls: Starptautiskie studenti pēc izcelsmes valsts 2015. un 2024. gadā (% no kopējā Latvijā studējošo starptautisko studentu skaita) (Auers, Kraulis, & Spuriņš, 2025)

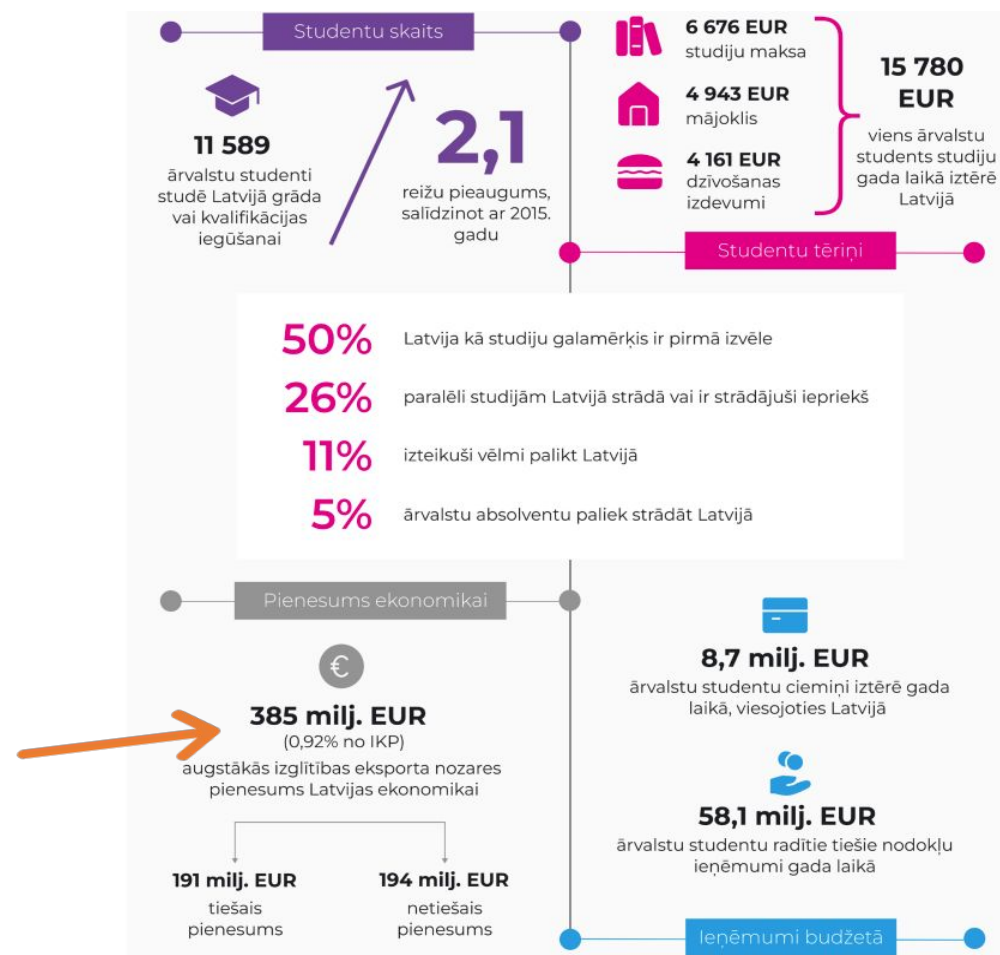
Pasaules, Baltijas valstu un Latvijas konteksts

Izglītības eksporta piensums Latvijā: ~385 mil. EUR gadā, jeb 0.92% no IKP

Galvenie motivatori: cena, darba iespējas, programmas angļu valodā.

Ko tas nozīmē Valmierai?

- Reģionālās pilsētas konkurē par talantiem
- Jāspēj piedāvāt “pilnu komplektu”: dzīvesvieta, darbs, prakse, stipendijas

2. attēls: ārvalstu studējošo piensums Latvijas ekonomikai (Auers, Kraulis, & Spuriņš, 2025)

ViA ārvalstu studenti: skaitļi un profils

(statistika par 2024./2025. ak.g.)

"Vidzemes augstskola ir
ārvalstu studentu
piesaistes ceļa sākumā..

Tomēr, lai piesaistītu labus,
konkurētspējīgus
studentus, vajadzīga **vide,**
kas piedāvā iespējas
starptautiskai auditorijai,
taču tas nav atkarīgs tikai
no augstskolas.

Ārvalstu studenti sagaida
iekļaujošu, starptautisku
vidi ar iespējām doties
praksē un strādāt
vietējos uzņēmumos, kā
arī apgūt latviešu valodu
un veidot pilnvērtīgu
sociālo dzīvi "

Pilna laika ārvalstu studenti:

- 11 pilna laika ārvalstu studējošie

Apmaiņas studenti:

- 18 ilgtermiņa studenti
- 42 īstermiņa studenti

Pārstāvētās valstis:

- Ukraina – 12,
- Bulgārija – 5,
- Rumānija – 5,
- Vācija – 4,
- Igaunija – 4,
- Lietuva – 3,
- Kipra – 2,
- Spānija – 2,
- Francija – 2,
- Armēnija – 1

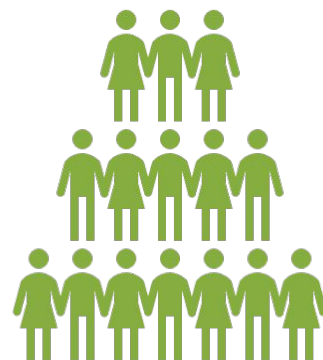

- Azerbaidžāna
- Ukraina
- Turcija
- Albānija
- Nigērija
- Baltkrievija
- Šrilanka
- Francija
- Spānija
- Gruzija

- Informācijas tehnoloģijas
- Tūrisma organizācija un vadība
- Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība
- Mediju un informācijas pratība
- Virtuālā Realitāte un Viedās Tehnoloģijas

2025./2026. ak.gada
rudens semestrī ViA
studē **31**

**starptautiskie
studenti, tostarp:**

- **12 pilna laika
ārvalstu studenti**
- **19 Erasmus+
apmaiņas
studenti**

Ārvalstu studenti ViA: pārstāvētās valstis un jomas

Sešpadsmit Latvijas augstskolas, to vidū arī Vidzemes Augstskola, kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju, Ārlietu ministriju un Iekšlietu ministriju ir pagarinājušas 2022.gada septembrī noslēgto vienošanos par labu praksi ārvalstu studējošo piesaistē un studiju nodrošināšanā.

Ārvalstu studenti kā darba spēks

Pētījumi Latvijā rāda, ka trešo valstu studenti kā galveno grūtību, ar kuru saskaras studiju laikā, ir norādījuši “grūtības atrast darbu” (59,9%).

Darba piedāvājums ir top 1 iemesls, kādēļ trešo valstu absolventi izvēlas palikt Latvijā, taču darba trūkums - top 2 iemesls aizbraukšanai.

-Informācijas Tehnoloģijas;
- Tūrisma organizācija un vadība
Sākot ar 2026./2027.ak.g. - Digitālo un mākslīgā intelekta produktu dizains un vadība

-Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība;
- Mediju un informācijas pratība,
-Tūrisma organizācija un vadība,
- Biznesa vides vadība,
- Virtuālā Realitāte un Viedās Tehnoloģijas,
- GRACE

-*Ekonomika un Uzņēmējdarbība;*
- *Sociotehnisko sistēmu inženierija*

Bakalaura studenti:

Vārpiņa Z., Krūmiņa M., 2025

- Elastīgi, motivēti - bieži meklē darbslodzi
- Pieejamāks darbaspēks līdz grāda iegūšanai, tomēr kvalificēts - iziet atlasi
- Nepieciešamas prakses vietas angļu valodā

Maģistra studenti:

- Jau speciālisti savā jomā
- Var strādāt pilna laika darbā

Doktorantūras studenti:

- Augstas kompetences pētnieki
- Var veikt pasūtījuma pētījumus uzņēmuma vajadzībām

Vien **10,6%** aptaujāto ārvalstu studentu izteikuši vēlmi palikt Latvijā un meklēt darbu pēc studiju beigšanas. Savukārt **44,8%** plāno atgriezties dzimtenē vai doties strādāt uz kādu citu valsti.

Vidējā strādājošo studentu alga ir **608,5 EUR** mēnesī, tomēr pastāv ievērojamas atšķirības atkarībā no izcelsmes reģiona, piemēram, studenti no Austrumeiropas (bijušajām PSRS republikām) vidēji saņem zemāku atalgojumu – tikai **520,6 EUR** mēnesī. Visvairāk strādājošo ir no Indijas ar vidējo atalgojumu **616 EUR** mēnesī.

Īpaši izceļas studenti no bagātākajiem Eiropas reģioniem – gandrīz neviens no šiem respondentiem neplāno palikt Latvijā pēc studiju noslēguma.

Darbs un nākotnes plāni ārvalstu studējošajiem Latvijā

Ārvalstu absolventu interese uzturēties Latvijā ir zema. Galvenie iemesli ir konkurētspējīga atalgojuma trūkums un ierobežotās iespējas atrast darbavietas, kurās iespējams komunicēt angļu valodā. Šis jautājums ir īpaši aktuāls, jo ārvalstu studentu un absolventu integrācija vietējā darba tirgū būtu nozīmīgs ieguvums Latvijas ekonomikai.

16,9% aptaujāto ārvalstu studentu norādījuši, ka paralēli studijām strādā, savukārt, ieskaitot tos, kuri ir strādājuši iepriekš, kopumā darba pieredze Latvijā ir **25,7%** studentu.

- Salīdzinot studiju līmeņus, darbu ar studijām apvieno **17,3% bakalaura un 22,2% maģistra programmu studenti**. Vidēji maģistranti saņem 1,6 reizes vairāk nekā bakalaura studenti – attiecīgi **726,3 EUR** un **459,4 EUR** mēnesī.
- Galvenais iemesls, kāpēc studenti izvēlas strādāt paralēli studijām, ir nepieciešamība segt mācību un dzīvošanas izmaksas – to norādījuši **62,4%** strādājošo respondentu
- Lai gan studentu iesaiste darba tirgū rada pozitīvu ekonomisko ietekmi, **2024. gadā sniedzot aptuveni 2,2 miljonus EUR**, šī ietekme netiek pilnībā iekļauta kopējā ekonomiskajā piensūmā, pieņemot, ka šos darbus varētu veikt arī Latvijas pilsoņi.

(Auers, Kraulis, & Spuriņš, 2025)

Kas nepieciešams, lai piesaistītu labus ārvalstu

TOP 3 jautājumi ārvalstu studentiem:

- Dzīvesvieta
- Stipendijas
- Darba iespējas

Uzņēmuma atpazīstamības veicināšana + jauno talantu piesaiste jau studiju laikā

ViA fonda informācija / rekvizīti

- Stipendijas (caur ViA fondu)
- Prakses vietas
- Darba vietas
- Iesaistīšanās studiju projektos

No uzņēmēju puses

No pašvaldības puses

- Dzīvesvietu nodrošinājums
- Starptautiska vide
- Atbalsts veiksmīgākai integrācijai

Paldies Valmieras novada pašvaldībai, kas katru gadu nodrošina ViA ar finansējumu stipendijām ārvalstu studentu piesaistei

ViA kā Lietišķo zinātņu augstskola

Cieša sadarbība ar industriju & praktisks fokuss:

- Studenti jau studiju laikā risina uzņēmēju reālās problēmas

Aicinājums uzņēmējiem:

- iesaistīties kā mentoriem
- piedāvāt risināt sava uzņēmuma izaicinājumus
- nodrošināt prakses

Inovāciju formāti:

- Inovāciju koprades un biznesa laboratorijas
- Hakatoni
- Bootcamp
- I-Living-Labs iniciatīvas

Starptautiskā pieredze kopā ar ViA

VIDZEME UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

MEMBER OF

E³UDRES²

Vidzemes
Augstskola pārstāv
Latviju Eiropas
universitāšu aliansē
projektā E³UDRES².

ViA personāla mobilitātes uz ārvalstīm 2024./2025.

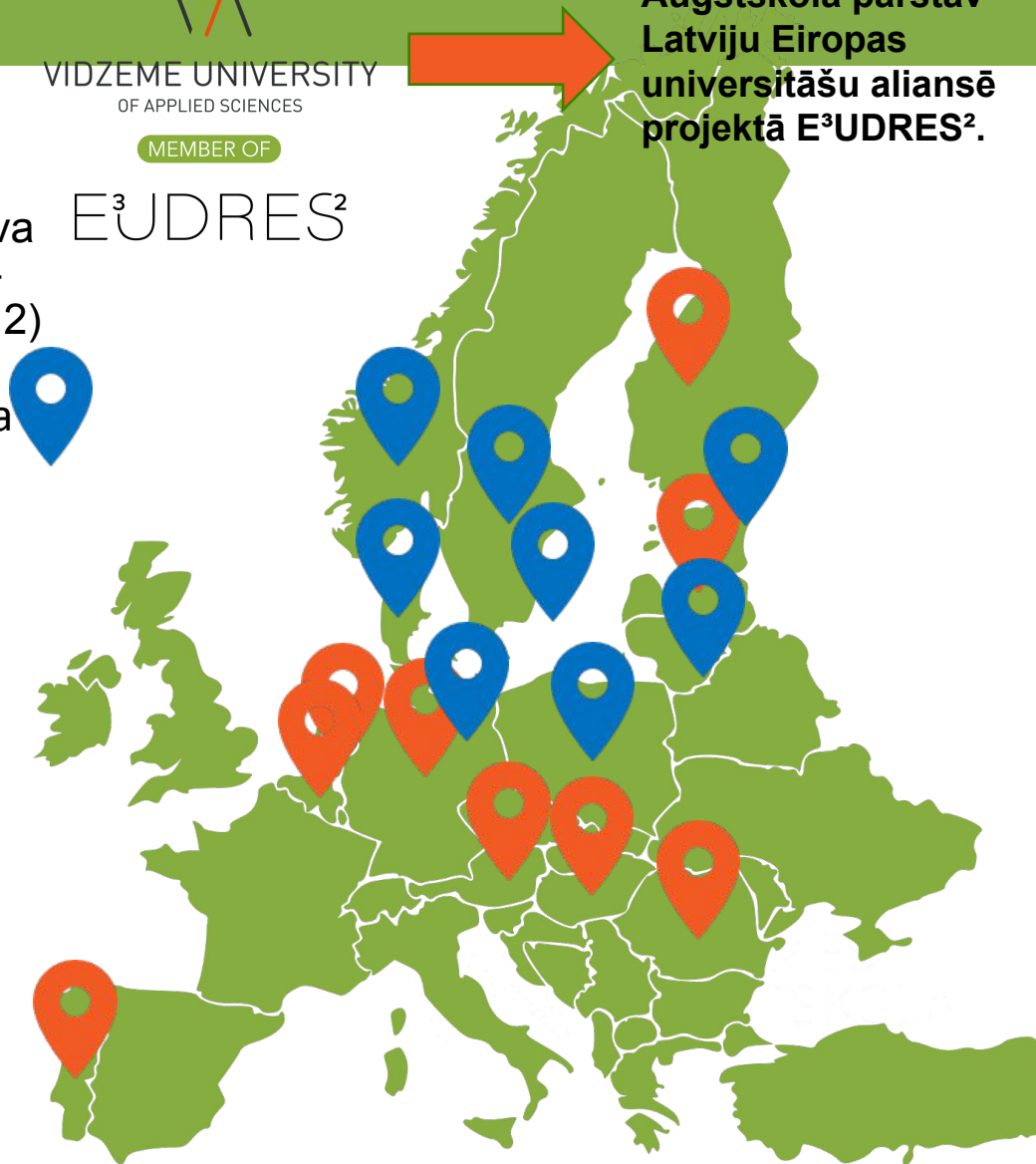
– 74 mobilitātes uz 22 valstīm (Austrija – 14, Albānija – 7, Nīderlande – 6, Ēģipte – 6, Itālija – 5, Indija – 4, Portugāle – 3, Armēnija – 3, Lietuva – 3, Moldova – 3, Horvātija – 2, Slovākija – 2, Kosova – 2, Somija – 2, Vācija – 2, Igaunija – 2, Čehija – 1, Dānija – 1, Francija – 1, Kazahstāna – 1, Polija – 2, Rumānija – 2)

Ārvalstu personāla mobilitātes uz ViA 2024./2025.

– 44 mobilitātes no 11 valstīm (Albānija – 9, Gruzija – 6, Ēģipte – 2, Moldova – 2, Grieķija – 1, Horvātija – 1, Indija – 1, Itālija – 1, Kazahstāna – 1, Norvēģija – 1, Ukraina – 19)

Valstu pārstāvība un sadarbības reģioni (3 grupas):

- **E³UDRES²** tīkls un **Baltijas jūras reģions** — stratēģiskie partneri
- 108 sadarbības augstskolas, 46 valstis
- **Tālo reģionu valstis** — ārpus ES ar palielinātu abpusēju interesi – Indija, Čīle, Malaizija, Japāna, Apvienotie Arābu Emirāti

Starptautiskās sadarbības iespējas uzņēmējiem

Kā uzņēmēji var iesaistīties?

Pievienoties ViA personāla vizītēm uz partneru universitātēm un to nozaru uzņēmumiem (par saviem līdzekļiem vai jāraksta kopīgi projekti)

Organizēt tikšanās ar interesējošiem uzņēmumiem ārvalstīs

Kopīgi veidot diplomātiskos un biznesa kontaktus

Iesaistīties ViA inovāciju formātos

Anketa sadarbības iespēju identificēšanai

VI A INOVĀCIJAS
KOPĪGĀS AKTIVITĀTĒS

Vidzemes Atvērto Inovāciju Centra kopīgās vizītes ar Vidzemes Plānošanas Reģionu

No 10. līdz 14. novembrim 23 Vidzemes plānošanas reģiona, Vidzemes Atvērta Inovāciju centra un pašvaldību pārstāvji devās pieredzes apmaiņas braucienā, lai apkopotu labās prakses un iedvesmotos ieviest jaunas pieejas uzņēmējdarbības atbalstam un reģionālajai attīstībai Vidzemē. Vizītes laikā tika iepazītas pieejas, kas Somijā sekmē teritorijas attīstību, inovācijas, bioekonomiku un uzņēmējdarbības atbalstu, lai līdzīgas metodes attīstītu arī mūsu reģionā (Vidzemes Plānošanas reģions, 2025)

3 galvenie uzsvāri uzņēmējiem

- # uzņēmējiem
- **ViA ir atvērta sadarbībai**, un mums ir mehānismi (prakses, projekti, stipendijas, kopīgas vizītes), kas to padara vienkāršu.
 - **Valmiera var būt konkurētspējīga talantu piesaistē**, ja spējam kopā piedāvāt “pilnu komplektu”:
dzīvesvieta + prakse + darbs + stipendijas.
 - **Ārvalstu studenti ir atlasīts, kvalificēts un motivēts darba spēks**, kurš var kļūt par ilgtermiņa darbinieku.

The image shows the 'Saziņai' logo in a large, bold, white font on a green background. Below the logo, on a dark grey background, is the address 'Tērbatas iela 10, Valmiera, LV4201 T203' next to a location pin icon. Below the address is the email 'international@va.lv' next to an envelope icon. At the bottom, there is a row of social media icons: Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok, YouTube, and X. Below these icons is the website 'www.va.lv' next to a soccer ball icon.

international@va.lv

ĀRVALSTU TALANTU PIESAISTE ViA:

Ārvalstu studentu piesaiste kā resurss uzņēmējiem
un reģiona attīstībai

Valmiera, 28.11.2025

Mārīte Balanuka,
Starptautiskās Sadarbības
grupas vadītāja,
Starptautisko projektu
vadītāja
marite.balanuka@va.lv
Beāte Velpe, Starptautisko
studentu piesaistes eksperte
beate.velpe@va.lv